

Enligt mitt förmenande tillgodoses bestyret med nu ifrågasatta pensionsanstalt bäst därigenom, att äfven i detta fall anstalten ställes under nyssnämnda direktions förvaltning, låt vara att någon förstärkning af arbetskrafterna på grund häraf skulle komma att visa sig behöflig.

Förvaltningskostnaderna synas, såsom af bilagorna till propositionen framgår, tänkts bestridas af den föreslagna pensionsanstaltens fonder.

På grund af hvad sålunda anförts, vågar jag hemställa,

att Riksdagen, under förutsättning att Kungl. Maj:ts förslag i hufvudsak bifalles, ville besluta, att förvaltningen af lärarinnornas pensionsanstalt uppdrages åt *direktionen för folkskolläraernes pensionsinrättning* enligt de närmare föreskrifter, som meddelas af Konungen;

samt att pensionsanstaltens förvaltningskostnader skola bestridas af pensionsanstaltens egna fonder.

Stockholm den 9 maj 1910.

Conrad Vahlquist.

Nr 311.

Af herr **Jeansson** i Kalmar, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående öfverlåtelse till Kalmar stad af vissa delar af den för högre allmänna läroverket därstädes använda fastigheten m. m.

Uti Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 194, till innevarande års Riksdag angående öfverlåtelse till Kalmar stad af vissa delar af den för högre allmänna läroverket därstädes använda fastighet m. m. finnas intagna vissa villkor och bestämmelser, hvilka synas vara ägnade att försvåra en uppgörelse mellan regeringen och stadens fullmäktige. Det synes mig därför önskvärdt, att ändring vidtages i dessa afseenden, på det Riksdagens beslut, i händelse af bifall till den kungl. propositionen i oförändrad form, icke måtte gifva anledning till förvecklingar.

Kalmar stadsfullmäktiges beslut i ärendet refereras i Kungl. Maj:ts proposition sid. 2—3. Såsom där synes, hade stadsfullmäktige i underdånighet anhållit, att Kungl. Maj:t täcktes vidtaga åtgärder för att den fastighet, som nu innehafves af högre allmänna läroverket i Kalmar och utgöres af tomterna nr 328, 329, 330, 331, 332, 333 och 334 samt halfva tomten nr 335 i norra kvarteret af stadsdelen Kvarnholmen, måtte jämte därå uppförda byggnader med äganderätt öfverlätas till Kalmar stad under villkor, att stadsfullmäktige inom tio år från det Kungl. Maj:ts nådiga beslut i ärendet meddelats låtit på lämplig och tillräckligt rymlig plats till förmån för nämnda läroverk uppföra nytt läroverkshus jämte därtill hörande byggnader i hufvudsaklig öfverensstämmelse med den underdåniga ansökningen bifogade, af professor Erik Julius Lallerstedt uppgjorda ritningar, äfvensom öfverlämnat det nya läroverkshuset med tillhörande byggnader och tomt i färdigt skick till läroverkets disposition. Jämföres nu härmed innehållet i Kungl. Maj:ts proposition, visar det sig, att Kungl. Maj:t gått utöfver stadens anbud och i tre fall skärpt villkoren för ifrågasvarande öfverlåtelse.

1:o. Staden har ifrågasatt att under gifna förutsättningar uppföra nytt läroverkshus och öfverlämna detta med tillhörande byggnader och tomt i färdigt skick till läroverkets disposition. Kungl. Maj:t skärper detta därhän, att staden skulle icke blott uppföra ny byggnad, utan äfven för framtiden tillhandahålla fullgodt läroverkshus med gymnastiksal och lekplan. Detta synes innebära, att staden skulle för framtiden ikläda sig äfven underhållsskyldigheten, hvilken hittills jämlikt läroverksstadgan § 219 jämförd med § 213 ålegat läroverkets byggnadsfond. Erinras bör, att stadens enda legala skyldighet i fråga om läroverkshuset är dels att kostnadsfritt upplåta byggnadsplats enligt läroverksstadgan § 213, dels att (se sid. 13 i Kungl. Maj:ts proposition) på grund af 1620 års privilegier och kungl. Maj:ts resolution den 15 november 1834 deltaga i kostnaden för läroverkshusets byggnad och underhåll till så stor andel af det hela, som kunde belöpa på de två afdelningar, hvaraf apologistkolan enligt då gällande stat bestod. Sistnämnda skyldighet fullgjorde staden (se sid. 5 i kungl. prop.) genom att till byggnadskassan betala 200 rdr banko under 10 år, och befriades därmed från framtida bidrag till läroverkshusets underhåll. Det synes mig alltså uppenbart, att det i Kungl. Maj:ts proposition för den ifrågasatta öfverlåtelsen uppställda villkoret om framtida underhåll bör bortfalla.

2:o. Kungl. Maj:t har vidare i den nådiga propositionen skärpt villkoren för öfverlåtelsen genom tillägget: (se sid. 18) »för framtiden tillhandahålla bostad eller i behörig ordning bestämd hyresersättning åt rektor».

Här inblandas en ny fråga, som icke har med den omskrifna *öfverlåtelsen* att göra. Bestämmelsen är för öfrigt alldeles onödig, då staden på ett särdeles liberalt sätt lämnat rektor hyresersättning jämlikt läroverksstadgan § 216. Den nuvarande rektorn åtnjuter i hyresersättning 50 proc. mer, än hans företrädare under vida större delen af sin tjänstetid åtnjutit. Äfven detta villkor synes därför böra uteslutas.

3:o. Kalmar stadsfullmäktige bestämde i sitt anbud tiden för nya läroverkshusets öfverlämnande till »inom tio år från det Kungl. Maj:ts nådiga beslut i ärendet meddelats». Kungl. Maj:t uppsätter nu såsom villkor för öfverlåtelsen, att den nya läroverksbyggnaden skall uppföras »inom tid, som af Kungl. Maj:t bestämmes», hvarigenom staden skulle göras helt beroende af det administrativa godtycket. Föredragande departementschefen ifrågasätter i sitt yttrande (sid. 17—18 i kungl. propositionen) »början af höstterminen 1917 såsom yttersta tidpunkt» för det nya läroverkshusets fullbordan. Jag betvivlar, att drätselkammaren och stadsfullmäktige i Kalmar äro beredda att ikläda sig en sådan förbindelse.

På grund af hvad jag nu anfört tillåter jag mig värdsamt föreslå,

att Riksdagen ville, med ändring af Kungl. Maj:ts nådiga proposition i ärendet, medgifva, att den för högre allmänna läroverket i Kalmar nu använda och af tomterna nr 328, 329, 330, 331, 332, 333 och 334 samt halfva tomten nr 335 i norra kvarteret af stadsdelen Kvarnholmen bestående fastigheten, hvilken icke redan tillhör Kalmar stad, må med äganderätt öfverlätas till staden under villkor, att staden dessförinnan till domkapitlet i Kalmar aflämnar skriftlig förbindelse att enligt ritning, hvilken blifvit i vederbörlig ordning fastställd, inom tio år, från det beslut i ärendet meddelats, uppföra ny byggnad för högre allmänna läroverket i Kalmar.

Stockholm den 9 maj 1910.

John Jeansson
i Kalmar.